

Verhaal van M.

Dit verhaal is afkomstig van M., die in het autistisch spectrum zit. Zij zit in de bijstand en was begin oktober 2020 'één van de gelukkigen' voor een fraude steekproef. M. had al het inkomen van afgelopen jaar netjes op tijd geprint en had wegens haar autisme een coach meegenomen naar de steekproef afspraak. Deze coach was echter invallende omdat haar huidige coach ziek was geworden. De ambtenaar was koud en kil. M. had alle inkomens netjes gemarkeerd met verklaringen erbij. Ook had ze wat inkomsten van Marktplaats, waar ze in een periode van tien jaar verkopen had gedaan. De ambtenaar gaf aan dat dit geen probleem was en gaf zelfs aan dat ze alleen inkomsten nodig had van de afgelopen 3 maanden. Mid oktober 2020 heeft ze alle inkomsten doorgegeven.

M. was beloofd dat ze binnen 3 weken antwoord zou krijgen. Pas eind november 2020 kreeg ze antwoord en de vraag om nieuwe informatie aan te leveren, wat zij meteen deed. Begin december kreeg ze een brief met de uitslag waarin stond dat ze een bedrag van ongeveer €430,- moest terugbetalen. In de brief stond ook dat ze een mogelijke boete ontvangt, maar dat die brief nog zou volgen. Een apart bedrag dat verder niet werd onderbouwd, vond M., en ook heel veel geld. M. vond het een apart en hoog bedrag, waarbij de onderbouwing ontbrak.

Vanaf december werd er elke maand wat ingehouden van de bijstand van M. Zij had daar bezwaar tegen ingediend en een sterke brief geschreven. Naast hun fout te benoemen (van het aanleveren van meer dan een jaar aan afschriften wat eigenlijk maar voor drie maanden hoefde) en bezwaar in te dienen tegen hun besluit, heeft ze ook haar persoonlijke situatie benadrukt.

M. schrijft: "Ik ben autistisch en ik ben ook nog eens chronisch ziek. Dit alles weegt zo zwaar op mijn dag. En niet alleen het fysieke aanleveren van afschriften/bestanden, maar vooral ook de stress en angst die ze je bezorgen. Die vooral nekken al het mens in mij. Ik ben nu nog in afwachting van de reactie op het bezwaarschrift. Maar dat kan nog lang gaan duren.."

Verhaal van J.

In 2011 studeerde J. af aan de kunstacademie. Er was net van alles wegbezuinigd op het gebied van kunst en cultuur en daarnaast was het crisis. J. nam geen vakantie en ging meteen fulltime aan de slag, omdat ze bang was om in de bijstand terecht te komen. Dit zou ervoor kunnen zorgen dat zij zou verzanden en niet meer goed op weg zou komen.. Uiteindelijk moest J. toch de bijstand aanvragen. Zij had nooit verwacht dat ze de mensen die de wet uitvoeren niet kon vertrouwen, wat uiteindelijk het geval bleek te zijn.

J. kwam in een traject terecht waarin zij zich gedwongen moest uitschrijven bij de Kamer van Koophandel en vernederende cursussen moest volgen in het schrijven van sollicitatiebrieven, samen met nieuwe Nederlanders en niet academisch geschoolde mensen. Daarnaast had ze een coach die vernederende dingen zei zoals: "Je ziet er slim uit, waarom heb je geen werk?" Er werden ook afspraken per post gestuurd, soms maar een dag van te voren. Toen J. in de vakantie twee dagen haar ouders bezocht kreeg zij meteen te horen dat als ze - zonder inlichting - nog een keer haar ouders bezocht, haar uitkering zou kwijtraken. J. heeft vaak huilend bij afspraken gezeten. Als J. hilde kreeg ze te horen dat ze stampij maakte en dat dat consequenties zou hebben.

Aan het einde van dit slopende traject was J. al haar zelfvertrouwen kwijtgeraakt en blokkeerde ze volledig. J. wilde graag werken, maar wanneer zij inkomsten van werk had kreeg ze, vaak al voordat ze een loonstrook had ontvangen, een dreigbrief waarin stond dat als ze deze inkomsten niet overhandigde dat consequenties had. Uiteindelijk voelde het veiliger om geen betaald werk erbij te doen, hoewel ze natuurlijk haar best bleef doen haar leven op de rails te krijgen?. Uiteindelijk kreeg J. ernstige lichamelijke klachten door de stress die zij te verduren had, voelde ze zich kapot en heeft ze chronische klachten gekregen waardoor ze enkel in staat is af en toe vrijwilligerswerk te doen.

J. is tot op heden elke dag bang dat ze misschien iets verkeerd heeft gedaan en voelt zich vaak gegijzeld of gevangen, terwijl ze zo graag vrij zou willen zijn. Nu is er iets meer vertrouwen, tenminste bij haar huidige coach waar ze contact mee heeft. Met hem kan ze op een gelijkwaardige en respectvolle manier overleggen en mag ze bijverdienen met vrijwilligerswerk, waardoor ze meer energie krijgt en het gevoel heeft dat ze kan bouwen aan een toekomst. Ook kan ze meer besteden aan medische behandelingen. Dit geldt helaas alleen voor vrijwilligerswerk J. kan helaas enkel door het doen van vrijwilligerswerk iets bijverdienen, terwijl ze opgeleid is en een specialisme heeft terwijl ze een opleiding heeft gevolgd. J. zou beter kunnen bouwen aan haar leven als ze haar specialisme zou kunnen uitoefenen en hier iets aan over zou kunnen houden. Daarnaast had J. in de afgelopen jaren graag willen studeren, maar dat mocht niet aangezien ze beschikbaar moest zijn voor werk (in theorie dus, want in de praktijk kon J. helemaal niet werken op dat moment). Een studie is beter in te delen en met een gemotiveerde houding is het beter te doorstaan wat betreft gezondheid. Wie weet hoe ver je dan kunt groeien.

Verhaal van A.

Veel mensen denken over de bijstand alsof het iets prachtigs is waar we alleen maar dankbaar voor mogen zijn. Maar in de praktijk werkt het helaas anders. Ik heb vaker in de bijstand gezeten maar verzwegen dit omdat er een imago aan vast zit alsof je er voor moet schamen. Er zijn vast genoeg mensen die denken dat zoiets als de bijstand hen niet zal overkomen. Maar het kan iedereen overkomen.

Sinds een paar maanden ben ik eerlijk over mijn uitkering en wat me allemaal is overkomen. De steun onder mijn volgers is hartverwarmend. Maar een rondje op Facebook en je leest over 'uitkering-trekkers' en een telefoontje met de gemeente en het huilen staat je nader dan het lachen.

Er is me veel onrecht aan gedaan. Ik heb besloten dit afgelopen week naar [@groenlinksrotterdam](#) en [@groenlinks](#) in de tweede kamer te sturen. Want na jaren lijkt het alsof partijen het eindelijk willen aanpakken. Maar dan zijn onze verhalen hard nodig.

Zo ontving ik afgelopen oktober een vacature van mijn werkconsulent. Ik solliciteerde, ik werd afgewezen. Een paar maanden later kreeg ik een brief en een wederhoor gesprek; waarom had ik deze vacature geweigerd? Ik stuurde bewijs van de sollicitatie en de afwijzing door. En toch kreeg ik, zonder enige onderbouwing, een boete van 30% (oftewel 300 euro) op mijn uitkering middenin de decembermaand. Merry Christmas!

Toch hielpen ze me ook aan een baan waar ik vorige week aan begon. Na 11 maanden uit de bijstand! De gemeente belde me die week nog op om me te zeggen dat er een onderzoek wordt gestart of ik wel recht had op mijn uitkering. Al mijn bankafschriften worden uitgepluisd. En elke euro die ik te veel heb binnen gekregen, moet weer worden ingeleverd. Leg dat maar uit aan je oma die je 20 euro extra gunde per maand. En dan zeggen ze dat werk loont.

De ellende is dus helaas voor mij nog niet voorbij. Wanneer houdt dit op? En hoeveel mensen wordt dit onrecht ook aan gedaan?